

50

MDK-ACTUEEL

BOEIENPLEIN NAAR KALLO

AGENTSCHAP
MARITIEME
DIENSTVERLENING EN
KUST

Nieuwsbrief - juni 2019

Als agentschap verantwoordelijk voor het kustgebied en de toegang tot de havens in Vlaanderen,

- ➔ garanderen we de structurele en functionele veiligheid van het maritiem gebied en de optimale werking van de nautische keten
- ➔ dragen we bij tot de economische ontwikkeling van het kustgebied en de havens in Vlaanderen
- ➔ organiseren we de watergebonden mobiliteit van personen in Vlaanderen.

ONBEMAND VAARTUIG.....	1
ENERGY OBSERVER.....	2
BOEIENPLEIN NAAR KALLO.....	3
HYDROGRAFISCHE METINGEN.....	4
LIVEX.....	5
VEILIGHEIDSPOST KNOKKE.....	6
STORMVLOEDKERING NIEUWPOORT.....	7
BLAUWE LOPER.....	8

WWW.AGENTSCHAPMDK.BE

Vlaanderen
is maritiem

EERSTE ONBEMAND VAARTUIG VAN ENGELAND NAAR OOSTENDE EN TERUG.

Op dinsdag 7 mei is de onbemande Maxlimer de haven van Oostende binnengevaren. In de nacht van 9 mei vertrok het vaartuigje opnieuw richting Engeland.

Op 7 mei werd een eerste test uitgevoerd voor deze oversteek met een twaalf meter lang vaartuig dat op afstand aangestuurd werd vanuit een Shore Control Center in Essex. Dit is een van de eerste stappen in de ontwikkeling van onbemande vaartuigen voor korte afstand over zee.

Ook het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust werkte mee aan deze pioniersoefening: vanuit de verkeerscentrale

in Zeebrugge volgden de verkeersleiders het onbemande vaartuig nauwlettend op. Via een bericht werden ook de andere schepen ingelicht over deze proefvaart. Achter de schermen werd er intens overlegd met andere overheidsinstanties en de firma's Seakit en Anglo Belgian Shipping Company.

De Maxlimer is een mooi voorbeeld waar samenwerking en innovatie samengaan. Autonoom varen is de toekomst en MDK snijdt deze uitdaging dan ook aan tijdens verschillende debatten op Europees en internationaal niveau, zodat we ook in de toekomst de scheepvaart mee in goede banen kunnen leiden. ■

Op vrijdag 21 maart arriveerde de Energy Observer aan het Zaha Hadidplein in Antwerpen. De Energy Observer is het eerste vaartuig ter wereld dat zijn energie haalt uit zelf aangemaakte waterstof via zonne- en windenergie.

Het Loodswezen is dan ook trots dat zij dit schip met een geraamde reis van 12 uur met 4 knopen over de grond en 48 mijl veilig naar de Rooyerssluis in de haven van Antwerpen kon loodsen.

Deze 30m lange en 12m brede catamaran heeft 130m² zonnepanelen aan boord, twee verticale windturbines en kan, indien nodig, een gigantisch kitezeil ontplooiën. Dit vaartuig weegt 30 ton en heeft een diepgang van 20dm.

Het schip is uitgerust met een installatie die via elektrolyse waterstof aanmaakt. Elektrolyse haalt waterstof uit water door gebruik te maken van elektrische stroom.

De gebruikte elektriciteit komt van zonne- en windenergie die op het schip wordt geproduceerd. Dit proces produceert buiten waterstof en zuurstof geen uitstoot. De

overschot aan energie kan aan boord worden gestockeerd in lithium-ion batterijen zoals bij elektrische auto's het geval is.

In normale weersomstandigheden en tegen normale snelheid kan het schip ongeveer de helft van haar energie uit zonne-energie halen. De bedienende rivierloods kon dan ook zonder problemen zijn laptop op het circuit aansluiten - een grote meerwaarde voor de huidige loodsen.

De Energy Observer startte een jaar geleden met haar "Odyssée du future", een heuse wereldreis vanuit het Franse Sint-Malo en bezocht al tientallen havens in het Middellandse Zeegebied. Op zes jaar tijd zal zij 50 landen en 101 havens aanlopen. Het uiteindelijke doel is een bezoek brengen aan de Olympische Spelen van Tokyo in 2020.

De Energy Observer promoveert in Antwerpen tevens de "Watt's Next?"-tentoonstelling. Hiermee toonde het Antwerpse Havenbedrijf negen dagen lang allerlei initiatieven en plannen over groene energie en energietransitie in de haven. ■

BOEIENPLEIN NAAR KALLO

VLOOT

In 1899 werd in Antwerpen aan de Tavernierkaai ten zuiden van het Loodswezen en tegenover het Margueriedok een boeienloods opgetrokken met als doel het onderhoud en de herstelling van alle boeien te faciliteren. Deze opslagplaats werd het 'boeienplein' genoemd en werd 120 jaar later nog steeds gebruikt.

Op 13 september 2017 verhuisden de collega's van Vloot in Antwerpen uit het historisch Loodswezengebouw en de bijhorende annex aan de Tavernierkaai naar het vernieuwde 'Imalso-gebouw' aan de Thonetlaan. Ook de vaartuigen kregen er een ligplaats aan de 'Staatssteiger LO'.

Door de infrastructuurwerken aan de Scheldekaaien ter hoogte van de nieuwe cruiseterminal werd besloten ook het 'boeienplein' te verhuizen.

Een nieuwe locatie werd gevonden op een terrein van afdeling Maritieme Toegang aan

de Singelweg, gelegen tussen de Kallo-sluis en het Fort Sint-Marie waar tot voor kort

het KTA Zwijndrecht Cenflumarin gehuisvest was.

De nieuwe locatie biedt meer ruimte en kan praktischer ingericht worden. De nabijheid van de boeienlegger ZEESCHELDE en de grote Scheldedokken zijn bijkomende voordelen.

De boeien werden via het water verhuisd naar de nieuwe locatie door de ZEESCHELDE.

Naast het uitzetten en onderhouden van boeien, is de ZEESCHELDE uitgerust voor andere opdrachten in het kader van opleidingen voor het maritiem onderwijs en interventies bij calamiteiten.

De boeien zijn uitgerust met zonnepanelen, betere batterij-systemen, LED-verlichting en aangepaste verfsystemen in functie van het verhogen van de onderhoudstermijn. ■

HYDROGRAFISCHE METINGEN IN HET ANTWERPSE

De schepen van de Vlaamse Hydrografie in Antwerpen voerden in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, de UGent, de VUB, het IMDC en het Waterbouwkundig Laboratorium 13-uurs metingen uit in het kader van het OMES-project (Onderzoeksprogramma MilieuEffecten Sigmaphan).

Het OMES-project maakt onderdeel uit van MONEOS (MONitoring Effecten OntwikkelingsSchets 2010), een samenwerkingsprogramma met zowel Vlaamse als Nederlandse autoriteiten. Dit programma biedt onder andere inzicht in het systeemfunctioneren van het Schelde-estuarium en de effecten van ingrepen of maatregelen in dit systeem.

Zo werden op drie locaties (Schellebelle, Terhagen en Kruibekke) 13-uurs metingen uitgevoerd om data te verzamelen over een volledige getijdencyclus. De fysische en chemische parameters zoals temperatuur, zuurstof, zoutgehalte, zuurtegraad, nutriënten en zwevende stof werden gemeten. Ook verschillende staalnames voor het analyseren van het fyto-benthos en het zoöplankton behoorden tot de opdracht.

Simultaan werden stroomsnelheidsmetingen uitgevoerd met behulp van gespecialiseerde toestellen. Deze toestellen stonden aan boord van het hydrografisch vaartuig alsook op een bijboot. Deze 13-uurs metingen werden uitgevoerd met de VEREMANS, HONDIUS en HENRY DE VOS, enkele hydrografische

vaartuigen van Vloot in Antwerpen. De gezagvoerders met hun bemanningen zorgden voor een veilige uitvoering van de opdracht en de algemene technische assistentie.

Een geslaagde en bijzonder positieve samenwerking! ■

LIVE EXERCISE LIVEX OP DE MAASVLAKTE

SCHEEPVAARTBEGELEIDING

Wat als er brand uitbreekt aan boord van een grote ferry? Om voorbereid te zijn op een dergelijke ramp, zijn er plannen en procedures aan boord en aan de wal. Maar om goed voorbereid te zijn, is het belangrijk dat alle betrokken diensten regelmatig oefenen.

De Nederlandse Kustwacht oefende samen met verschillende hulporganisaties op zaterdag 25 mei de evacuatie van een ferry in de haven van Rotterdam.

Deze oefening is een 'LIVEX'. Er zijn ook 'papier' oefeningen, de zogenaamde MAREX.

Bij deze oefeningen komen vertegenwoordigers samen van alle betrokken instanties

om een scenario uit te voeren, te bespreken en te evalueren.

Internationaal staat het deel van de Noordzee voor de Nederlandse kust met 260.000 scheepsbewegingen bekend als een 'collision hotspot'. Met grote ontwikkelingen op de Noordzee onder andere als gevolg van de energietransitie, Brexit en de autonome scheepvaart, staat Nederland aan de vooravond van mogelijk meer en omvangrijkere calamiteiten op zee.

Ook onze kustwacht was aanwezig als waarnemer met kapt. Réjane Gyssens (Maritiem Reddings-en Coördinatiecentrum Oostende) en Karin Commeine (diensten gouverneur West-Vlaanderen). Dit is een

grote evacuatieoefening. Een oefening op dergelijke schaal is er niet ieder jaar. Het is voor ons leerrijk om hier aanwezig te kunnen zijn, om de opgedane ervaring en expertise ook in ons gebied te kunnen inzetten.

Na de oefening vond een debriefing plaats en vervolgens kon het evaluatieproces aanvagen. Wat ging er goed? Waar zitten knelpunten? Welke lessen trekken we uit LIVEX 2019? Dit alles neemt de Nederlandse Kustwacht mee om planvorming accuraat te maken en zo LIVEX-ervaring in te zetten, mocht het daadwerkelijk nodig zijn bij een echte massa-evacuatie op zee.

Meer info: <http://www.reddingopzee.nl> ■

INHULDIGING NIEUWE VEILIGHEIDSPOST KNOKKE-HEIST

Vrijdag 10 mei 2019: onder een stralende zon werd op het strand van Knokke ter hoogte van het Lichttorenplein de nieuwe veiligheidspost ingehuldigd.

Ook het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust was vertegenwoordigd door Caroline Lootens, afdelingshoofd van afdeling Kust. MDK ondersteunt de samenwerking met de strandredders van IKWV (Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen) via subsidies. Bij de procedure “afsprakenregeling drenkelingen” is het MRCC van afdeling Scheepvaartbegeleiding dan weer nauw betrokken. Bij personen in nood of vermisten langs de kust regelt deze procedure de samenwerking en communicatie tussen IKWV, MRCC, de varende en vliegende eenheden, noodcentrale 112, brandweer, medische diensten en politie, zowel langs landzijde als op zee.

Het gloednieuwe en imposante gebouw omvat een hoofdredders- en eerstehulp post, een uitvalsbasis voor de strandpolitie en publieke toiletten. Het ligt centraal tussen de Baai van Heist en de Zwingel en is dus

ideaal gelegen om vanuit de uitkijktoren de veiligheid op zee en het 10 kilometer brede strand van Knokke-Heist te bewaken en reddingsoperaties uit te voeren.

Burgemeester Lippens bedankte in zijn speech nog het agentschap MDK voor de efficiënte manier waarop de zandsuppletie eerder dit voorjaar werd uitgevoerd. ■

STORMVLOEDKERING NIEUWPOORT

KUST

In Nieuwpoort is de bouwkuip op linkerover van de stormvloedkering sinds begin mei helemaal drooggezet. Vanaf nu kan de opbouw van het landhoofd starten.

Eind april stortte de aannemer zo'n 1.860m² onderwaterbeton in de bouwkuip. Om dit ononderbroken te kunnen doen, werkte men 18 uur aan een stuk door.

Daarna moest het beton uitharden zodat de bouwkuip zou kunnen weerstaan aan de grond- en waterdruk aan de buitenzijde van

de kuip. Pas dan kon het droogzetten beginnen. De uitharding van het beton werd getest in een labo. Na enkele dagen was de nodige sterkte van het beton bereikt.

In een volgende stap deed men het waterpeil zakken tot ongeveer -5 meter TAW (Tweede Algemene Waterpassing) om de funderingspalen leeg te halen. De bouwkuip werd toen nog niet volledig drooggezet zodat nog een ponton kon ingezet worden om bij de funderingspalen te geraken als dat nodig zou zijn. De laatste funderingspaal werd begin mei leeggehaald. Daarna zette

men uiteindelijk de volledige bouwkuip leeg. Nu kan je zien hoe diep de kuip effectief is.

Nu start de opbouw van het landhoofd: het gieten van de vloerplaat, de wanden voor de stootmuur, de zijmuur en het landhoofd zelf.

Deze opbouw zal duren tot het najaar 2019. Daarna starten de voorbereidende werken voor het landhoofd op rechterover.

Je kan de werken op de voet volgen via www.afdelingkust.be ■

BLAUWE LOPER

Internationale Dag tegen Holebi- en Transfobie

Op vrijdag 17 mei was het de Internationale Dag tegen Holebi- en Transfobie (IDAHOT). Een hele week lang hesen we aan werkplekken van MDK een regenboogvlag. Zo is zichtbaar dat we verdraagzaamheid en een inclusieve werkcultuur hoog in het vaandel dragen.

Oostende voor Anker

Van 23 tot 26 mei kon je op de stand van Areyouwaterproof kennis maken met een Virtual Reality beleving.

Op de blog van MDK

➤ **MDK TE GAST OP HET MARITIEM SYMPOSIUM IN TERNEUZEN**
De betrouwbaarheid en performantie van de nautische keten berust voor een groot deel op de kwaliteit van de informatie-uitwisseling tussen de verschillende ketenactoren.

➤ **NIEUWE MISSIE EN VISIE**
In april maakte het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust haar vernieuwde missie en visie bekend. Om onze geuite ambities kracht bij te zetten en zichtbaar te maken werden ook twee filmpjes opgenomen, waarin verschillende collega's figureren.

➤ **PORTRET VAN ONZE ADMINISTRATEUR-GENERAAL IN FLOWS**
In de reeks weekendportretten van Flows bezoekt journalist Paul Verbraeken elke week een maritieme of logistieke "BV". In deze editie komen we meer te weten over onze eigen administrateur-generaal.

Lees deze artikels en meer op www.agentschapmdk.be/blog

Colofon

Jaargang 14 - nummer 50 - juni 2019 - driemaandelijks magazine

Redactie: Rik Bervoets, Katty Cypers, Eva Descamps, Tom Moortgat, Sofie Rommelaere, Sarah Schenk, An Truys, Charlotte Devriendt, Daphne Vanhoucke

Verantwoordelijke uitgever: Dr. ir Nathalie Balcaen, administrateur-generaal, Maritieme Dienstverlening en Kust

Contact: Tom Moortgat, tel 02-553 77 12, fax 02-553 77 05, tom.moortgat@mowvlaanderen.be

Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 5, 1000 Brussel